

2 Tesaronita norĩ **Paru hã, maparane ãma te te duré** **ĩrob'ui'érézé, Tesaronita norĩ ma** **ĩbaihã wasu'uzé**

Paru hã Tesaronita ãma Zezusihi zazei'wa norĩ ma, ĩmorĩ'rata na te te rob'ui'éré pari, ma tô duré tinhimĩ'ui'éré na tãma ãma sahu za'ra, maparane ãma.

Ni'wam norĩ hã Tesaronita norĩ hã ma tô te te dama 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã apã we ĩmorĩ pari na hã. Nima norĩ hã ma duré te te 're rowasu'u za'ra, Zezusi hã apã we ĩmorĩzéb u hã ĩromhuture na hã. Taha wa, ma tô danhimĩromhuri na sahãri za'ra ni. Taha wa, ma tô 'ribabam na si dawĩ 're hãimana za'ra, dasa na Zezusihi zô simipari za'ra mono sina. Taha wa, Paru hã ma tô tãma roti za'ra, ãne na 're hãimana za'ra mono tô da.

Ma tô duré tãma waihu'u za'ra, rowasédé hã duré dawasédé hã Satanasihĩ nhĩptete zarina za ĩsa'ětē u'âsi mono na hã, Zezusi apã za we ĩmorĩzéb u hã. Tamemhã 'Re ĩhãimana u'âsi mono si te za oto ãma ai'uté, Satanasihĩ ãma hã. ĩsĩptede hã te za tiwi uprosi.

¹⁻² ĩsazei'wa norĩ, wa hã Paru, Sira, duré Timotiu, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'aba ni, Tesaronita na 'ri nho'õmo nhisi ãma asiré 're asĩ'rã'õtô aba mono norĩ ma.

Wamama hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã, duré Wanhib'apito Zezu Cristu hã te asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo, ĩsib'a'uwē 're aihãimana za'ra

wa'aba mono da. Wamama ma, wa ai'ãma 're wamreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhîb'apito Zezu Cristuhu ma zama, ãsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowê u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Zezu Cristu apâ wei morĩ wa, dahâimanazéb za-rina za te te dama ãrowairébézé wasu'u

³ Wasisãnawã norĩ, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra, 're aihâimana wê za'ra wa'aba mono wa. Ta hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, tiwaihu'u pese na. Tawamhã ma tô oto 're ãsazei pese za'ra wa'aba mo. Awê sidâpâsi 're ãsazei pese za'ra wa'aba mono zé hã, te ãma 're ãsa'êtê za'ra wa'aba mo. Aihâiba mono bâ, te 're asisawi za'ra wa'aba mo. Duré awê sidâpâsi 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zé hã te ãma 're ãsa'êtê za'ra wa'aba mo. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra. ãne, wa te 're 'manharĩ za'ra mono da, wama wê za'ra di. Tô ã'uwaibaba si. ⁴ Taha wa, wa norĩ hã wa wa te 're aiwêsãmri za'ra wa'wa, wato sina. ãsazei'wa norĩ hã, daro mono bâ siré 're ãsi'rã'õtô mono norĩ ma, wa tô wa te 're aiwasu'u wê za'ra wa'wa. Tawamhã, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa, ma tô da te ai'ãma 're rowasété za'ra wa'wa. ãwasédé hã da te aima 're ã'manharĩ za'ra wa'aba mono zé hã, ma tô 're ãsépa za'ra wa'aba mo. Tazahã, asimi'ê na te asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mo. Taha na, wa tô wa te dama 're aiwasu'u wê za'ra wa'wa, wapê'ê 're wato sina.

⁵ Tawamhã, wa tô wa norĩ hã waihu'u za'ra ni. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã, sena na te za dahâimanazém na te te dama 're arowairébé. A norĩ wa'wa hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono

wa, te 're ãrobzépata za'ra wa'aba mo. Tawamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, ãma 're anomro wẽ u'âsi aba mono da. Taha wa, te za te te 're aipisutu za'ra wa'wa, ãrata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, ãsimiroti ré 're anomro wẽ u'âsi aba mono da. Taha wa, za ãré 're anomro wẽ wa'aba mono wa, te a'ã 're ãrobzépata za'ra wa'aba mo, asirõiwi da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa. ãne na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono na, wa tô waihu'u za'ra ni, tô ãbã ãsimirowairébézé hã. ⁶ Tane tô, 'Re ãhâimana u'âsi mono, tô sena. Tawamhã, te za niha te te dama 're arob'manharĩ, te te aima 're ãrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono norĩ ma. ⁷ Duré te za aipawaptob za'ra wa'wa, rowẽ na si 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Wa norĩ zama, robzépata na 're ãwahâimana za'ra mono norĩ zama, te za wapawaptob za'ra, rowẽ na si 're wahâimana za'ra mono da. Tô sena, te za Wanhib'apito Zezusi hã wei wama sihãiré hãwa hawi, te te tâma 're ãromhuri pese za'ra mono norĩ me. Tawamhã, wei morĩ wamhã, te za tô dahã za'ra. Te za duré wa norĩ hã wapawaptob za'ra. ⁸ Tawamhã unhama ro'o wa'wam ne, te za we nhamra, Zezusi hã. Niha te za dama arob'manha, 'Re ãhâimana u'âsi mono, da te dasima 're ãwẽõ pese za'ra mono norĩ ma, duré Wanhib'apito Zezusihi nhiminho'reptuzém na, ãwasu'uwẽ te te 're ãsazei õ za'ra mono norĩ ma zama. ⁹ Ta norĩ hã te za sisiti satõrĩ za'ra, ãsiti 're si'ubumroi u'âsi mono da, rowẽõ u'âsi na. Taha na te za te te 're robzépata u'âsi za'ra. Tawamhã, Wanhib'apito nhiti 're dahâimana za'ra mono wamhã, tiwaihu'u pese na marĩ hã rowẽ uptabi na, te te 're da'apawapto mono õ di za. Taha

ré 're dahâimana za'ra mono õ di za. ãne, sena na te za dama arowairébé. ¹⁰ Tawamhã, wei morĩ wamhã, ĩsimiroti zarina 're danomro wẽ mono da, te te 're ĩdapawaptob za'ra mono norĩ hã te za ãma tiwata za'ra, te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hã. Te za tô ãma titob'uzu za'ra. A norĩ wa'aba zama, wanhimirowasu'u zarina ĩwasu'u wẽ na 're ĩsaze za'ra wa'aba mono norĩ hã, te za ãma dame aiwata za'ra wa'wa. Te za duré ãma atob'uzu za'ra wa'wa. Tane tô, bâdâ ĩpire, ĩwa waptã'ã wapsi, te za uburé dama ãma uwaimra.

¹¹ Taha wa, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ u'âsi za'ra, ĩwẽ na te te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da, taha zarina, 're ĩdanomro mono zép tém na 're anomro wẽ wa'aba mono da, te te aima 're ĩpisutu za'ra wa'aba mono zéb zarina si. Wa duré wa te tiwi 're rowaptẽrẽ za'ra, asimirosa'rata wẽ 'manharĩ'wai wa'wa hã, tiwaihu'u pese na te te aima ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da, marĩ hã, ĩwẽ si 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono da, 're sazei pese za'ra wa'aba mono wa. ¹² Tawamhã Wanhib'apito Zezusihi ãma te za 're dawata za'ra, Wanhib'apito 'Re ĩhâimana u'âsi mono me, te te 're ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zém na ãma 're aihâimana wẽ za'ra wa'aba mono wa. Te za duré te te dama 're aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezusi hã.

2

Wanhib'apito Zezu Cristu apã za we ĩmorĩzé wasu'u

¹⁻³ Áté ni'wa hã ma tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito Zezu Cristu za apã wei wazô ĩwisizém na hã. Áté bâdâ hã ĩwa waptã'ã newa,

ma tô aima rowasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhã ïwasu'u hã tô sena newa, ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono ô di za, 're aipẽ'ẽwara za'ra wa'aba mono tõi da. Áté 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, marĩ hã ni'wai ma, te te ïwaihu'u zarina newa, áté duré marĩ hã te te ïwapari zarina newa, áté duré wanhimi'ui'ére zarina newa, ni'wa hã ma tô ãne aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Áne danhimirowasu'u hã 're saze za'ra wa'aba mono ô di za, dazadawa nhipese na da te aiwi 're udã tõi za'ra wa'aba mono ãa. Wanhib'apito wei morĩ ô ré, daro mono bã te za 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti zada 're dahâimana za'ra. Duré ni'wa hã ïwasété uptabi hã te za dama sihâi'ré. Ta hã, ropipa ãma za oto 're ïhâimana mono zé hã. ⁴Ta hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono upana waihu'u pese newa, ãma 're ïdawata za'ra mono norĩ hã te za dawĩ wẽ'õ za'ra, ta norĩ ãma 're dawata za'ra mono tõi da oto. Romhâiba hã te za duré dawĩ wẽ'õ za'ra, ãma 're dawata za'ra mono tõi da. Duré 'Re ïhâimana u'âsi mono te te dama 're ï'apisutu mono hã te za dawĩ wẽ'õ za'ra. Uburé ãma 're ïdawata za'ra mono na te te ãma ïda'rãnhipa na, te za siwasu'u dama: “Wa hã, ïwaihu'upe. Wa hã 'Re ïhâimana u'âsi mono.” Áne te za siwasu'u. Tawamhã ti'ai ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma 're ïdawata za'ra mono zéb u, te za ãzé, tame sãmra da.

⁵ Tawamhã e ma tô aiwi aimani za'ra wa'wa, ãne na hã te aima ïrowahutu za'ra wa'aba zé hã ai'rata ïnhamra za'ra wa'aba ré hã. ⁶ Tane nherẽ, aibã ïwasété uptabi hã 'Re ïhâimana u'âsi mono, bãdã te te tãma ïpisutu ô ré, we datẽme watobro ô di za a'ã. Niwa bãdã hã ïwa waptã'ã wapsi, te za wei watobro, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimip-

isutuzém na si. ãne na hã ma tô duré ïwaihu'u za'ra wa'wa. ⁷ ãhãna pi'uriwi, ma tô Wa'uburé hã tinhimiromhuri na ãma sãna'rata. Tawamhã 'Re ïhâimana u'âsi mono te te tiwi ïsawizé hã te za a'â ãma 're hâimana, ïwasété uptabi ãma, bâdâ ïwa waptã'ã õ wa a'â. Taha parip si, te te tiwi ïsawizé hã ãma 're hâimana mono õ di za oto. ⁸ Tawamhã ïwasété uptabi hã te za we sihâi're oto, danho'a te te romhuri da. Tane nherê, Wanhîb'apito Zezusi hã wei morî wamhã, tizadawa wa'u'u na te za tiwî. Rowa'a za'êtê ré wei wisi wamhã, ïwasété uptabi hã tâibã za oto. ⁹ Tane nherê, Wanhîb'apito wei morî õ ré, te za ïwasété uptabi hã Satanasîhi waihu'u pese zéb zarina, te te dama 're romhõsi. Marî hã tô sena newa, da te ãma ïwaihu'u za'ra zéb da hã, duré marî na ïdatob'uzu za'ra zéb da, te za te te dama 're romhõsi. ¹⁰ Tinhimiromhuri wasété na te za dawî udâ pese za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhiti za 're ïdahâimana u'âsi za'ra mono norî wi. Ta norî hã te ïwasu'uwê hã te te siwi 're wê'õ za'ra, tô sena ïwasu'uwê hã. Taha wa, ta norî hã te te 're sô'reptu za'ra mono õ di za, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. ¹¹ Tô sena ïwasu'uwê hã da te dasiwi 're wê'õ za'ra mono wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã te te dapawaptob õ di za. Tawamhã, te te dapawaptob õ wamhã, te za oto dama pisutu za'ra, tizadawa nhîpese na tô sena newa te te dawî ï'udâ nhimiroti si, da te 're sazei pese za'ra mono da oto. ¹² Taha wa, sisiti te za dazatõrî za'ra ropipa u, tô sena ïwasu'uwê hã da te 're ïsaze za'ra mono õ norî hã, ïwasété si, da te dasima 're ïwê za'ra mono norî hã.

'Re ïdasisõ'reptu za'ra mono zé wasu'u

¹³ Wasisãnawã norî, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma, wa 're wawata u'âsi za'ra, ãma 're anomro wê

wa'aba mono wa, Wanhîb'apito te te 're î'asawi pese za'ra wa'aba mono norî hã. 'Re îhâimana u'âsi mono hã ma tô marî õ uptabi ré sima aipisutu za'ra wa'wa, îmorî'rata na te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da. Tawamhã, Tipê'êzani hã ma tô te te aima 're anhomri 'wa, îtême 're anomro wê wa'aba mono da. Ma tô duré ai'âma tinhib'a'uwê uptabi za'ra wa'wa. Ma tô duré te te 're aipawap-tob u'âsi za'ra wa'wa, tô sena îwasu'uwê hã 're sazei pese za'ra wa'aba mono da. ¹⁴ Te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, ma tô aipê'ê 're aima nharî za'ra wa'wa, îwasu'uwê, wa te aima wasu'u za'ra wa'aba wamhã, Wanhîb'apito Zezu Cristuhu siré rowê uptabi ré 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, îsine rowa'a za'êtê ré. ¹⁵ Tawamhã, wasiré îsazei'wa norî, 're sazei pese za'ra wa'aba mono za, sena na wa te aima 're îrowahutu za'ra wa'aba mono hã. Uburé wamreme na duré uburé wanhimi'ui'ére na, wa te aima âma 're îrowahutu za'ra wa'aba mono zé hã te za 're îsazei pese za'ra wa'aba mo, îsarina 're anomro wê wa'aba mono da.

¹⁶⁻¹⁷ 'Re îhâimana u'âsi mono hã Wamama hã, te te 're wa'azawi pese. Te duré te te 're wa'apawapto, wapê'ê 're, 're wanomro wê u'âsi mono da, wahâimana nhiptete sina wanhimi'ê na sô 're wanhimipari u'âsi za'ra mono da, îwê zô. Taha wa, wa za Wamama wi, wa te 're rowaptêrê u'âsi za'ra, duré Wanhîb'apito Zezu Cristuhu wi zama, ato sina 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, duré asiptete sina îwê na si tâma 're romhuri pese za'ra wa'aba mono da, asimirowasu'u wê za'ra wa'aba na.

Paru norĩ âma ĩsazei'wa norĩ 're ĩmreme zusi mono zé wasu'u

¹ Wasisānawā norĩ, te za wa'āma 're aimreme zusi aba mo, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma, te te 're wapawaptob u'āsi za'ra mono da, Wanhīb'apito zadawa wasu'u hā, dahāiba mono bā da te 're wapari su'u za'ra mono da, da te 're saze za'ra mono da, asine za'ra wa'aba. ² Tazahā, aihĩni da te 're saze za'ra mono ō di, ĩsadawa wasu'uwē hā. Taha wa, te za duré wa'āma tāma 're aimreme zusi aba mo, te te dawĩ wanho'reptu za'ra da, ĩwasété uptabi na si 're ĩdanomro mono norĩ wi.

³ Wanhīb'apito Zezusihi si, umnhasi za'ētē di. Taha wa, te za te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, 're sazei utōrĩ za'ra wa'aba mono tō da, aihāimana nhiptete sina āma 're anomro aba mono da. Duré Wa'uburé wi, ĩwasété uptabi wi, te za tiwi aihāiba zawĩ za'ra wa'wa. ⁴ Wa norĩ hā Wanhīb'apito āma simisutu 're wanomro mono wa, wa wa te ai'āma 're umnhasi za'ra wa'wa. Taha wa, wa aiwaihu'u za'ra wa'aba ni, tō sena, wanhimiroti zarina āma 're ĩ'anomro aba mono na hā. Tane tō, ōne u'ā te za āma 're anomro aba mo.

⁵ 'Re ĩhāimana u'āsi mono wi, wa wa te 're rowaptērē u'āsi za'ra, ĩsimizawizé hā asina waihu'u pese za'ra wa'aba da, duré Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina asimi'ē na āma 're ĩ'aihāimana za'ra wa'aba mono zé hā asina waihu'u pese za'ra wa'aba da.

ĩsazei'wa norĩ, tinhimarĩ zô te te sima 're ĩromhuri za'ra mono zé wasu'u

⁶ Wasisānawā norĩ, Wanhīb'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa aima roti pese za'ra wa'aba ni, ni'wam norĩ wi, a'ā 're aihāimana za'ra wa'aba

mono da. Ta norĩ hã asiré ĩsazei'wa norĩ nherẽ, wa'a u'âsi te 're hâimana za'ra. Wanhimiroti zarina 're hâimana za'ra mono õ di. Taha wa, ĩhâiba zu 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ di za. ⁷ Wa norĩ hã ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, wa tô âma aima asanho za'ra wa'aba ni, ĩsazei'wa norĩ hâimanazém na hã. Siwa'ru 're wahâimana za'ra mono õ di. Mare di. Taha wa, âma aima ĩwasisanho za'ra wa'aba zé hã ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩsarina âma 're anomro wê wa'aba mono da. ⁸ Ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ré, dasa hã wa'âbâ âna wa te 're huri mono õ di. Wa tô wa te wasima 're romhuri pese za'ra, wapatâ'â nherẽ, duré wawasutu nherẽ. Bâdâ 'rãi watobro õ ré, duré bâdâ sébré nherẽ, wa tô wa te wasima 're romhuri za'ra, wama 're asôprub za'ra wa'aba mono na, aima wapire za'ra wa'aba na 're wahâimana za'ra mono tõ da. ⁹ Wanhib'apito wasu'uwẽ na, wa te aima 're ĩromhuri za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, marĩ na 're wapawaptob za'ra wa'aba mono da, wama 're ĩ'ru za'ra wa'aba mono zé hã, tô sena te aré tô wama 're ĩ'ru za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, marĩ na wa te 're rowaptêrẽ za'ra mono õ di, ai'rata 're wahâimana za'ra wa'aba mono ré hã. Āne wa tô aima âma asanho za'ra wa'aba ni, 're ĩwahâimana za'ra mono zéb zarina, 're anomro aba mono da. ¹⁰ Ai'rata 're wahâimana za'ra wa'aba mono ré hã, wa tô âne na nasi aima roti za'ra wa'aba ni: “Ni'wa hã, romhuri te te siwi 're wê'õ mono wamhã, dame 're sai mono õ di za, mram na hã.”

¹¹ Ni'wam norĩ hã asiré wa'aba 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã, ĩsazei'wa nherẽ, taré te, u, 're hâimana za'ra. Te te 're romhuri za'ra mono õ di, u. Taré te, u, te te dawĩ 're ro'wa'rutu za'ra, da te 're ĩromhuri pese za'ra mono norĩ wi. Āne wa,

wa aima âma sahu za'ra wa'aba ni, wanhimiroti na hã. ¹² Tawamhã Wanhib'apito Zezu Cristuhu zadawa para, wa tãma roti pese za'ra ni, ta norĩ ma, rowẽ na te te 're romhuri pese za'ra mono da, tihâimana za'ra zéb da hã. ¹³ Wasisânawã norĩ, marĩ hã dama 're 'manharĩ wẽ za'ra wa'aba mono da, 're aiwa'a za'ra wa'aba mono tõe.

¹⁴ A rob'ui'ére na wa te aima ãnharĩ za'ra wa'aba na, ni'wa hã asiré ãsazei'wa nherẽ, âma 're morĩ wẽ da, te te sima wẽ õ wamhã, ta hã te za oto âma ãwaihu'u za'ra wa'wa. Tawamhã, ãhãiba zu âma 're anomro aba mono da, asima 're wẽ za'ra wa'aba mono õ di za, siséb za'ra da, ta norĩ hã. ¹⁵ Tane nherẽ, asitob'ru na âma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono õ di za. Asisânawã ma, 're ãroti za'ra wa'aba mono ne, te za tõe tãma 're ãroti pese za'ra wa'aba mo.

Rob'ui'ére na rowasu'u 'rãsudu

¹⁶ Wanhib'apito wi, wama rowẽ nhomri'wai wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, rowẽ u'ã hã ai'ãma 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁷ ãsi'uihã na wa aima âma rob'ui'ére za'ra wa'wa, ãnhib'rata na, ãhã na hã: “Wa hã Paru, wa asawi za'ra wa'wa.” ãne u'ãsi, wa nasi dama rob'ui'ére, ãnhisi na. ãne wa aima rob'ui'ére za'ra wa'wa.

¹⁸ Wanhib'apito Zezu Cristuhu wi, wa wa te 're rowaptẽrẽ za'ra, ãsimizawizé hã uburé aihãiba mono bã ai'ãma 're hãimana za'ra wa'aba mono da.

'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavánte (BR:xav:Xavánte)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavánte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavánte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavánte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c